

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ครั้งนี้ เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 1,402 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 312 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973:727-728 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชสุภวงศ์, 2546: 104) หากกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบสัดส่วนของประชากรตามอำเภอและขนาดสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน จากครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในแต่ละอำเภอ ประกอบด้วย อำเภอสุไหงปาดี อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอดากใบ อำเภอแว้งและอำเภอสุคีริน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วยวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มี 7 ด้านประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลและวิจัย การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน จำนวน 45 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .984

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 312 ชุด ถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยตรง พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยภาพรวมและรายด้าน
3. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่อิสระจากกัน (Two Independent Samples Test) ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวม รายด้านและรายข้อ จำแนกเป็น 7 ด้าน คือ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผลและวิจัย การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการหลักสูตรมีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้านการวัดประเมินผลและ วิจัยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

1.2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร ท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู โดยตรวจแผนการสอนหรือ บันทึกรายการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.4 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อกำหนดนโยบายกระตุ้นการใช้สื่อและ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพของสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.5 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อส่งเสริมให้ครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงโดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลักมีค่าเฉลี่ยสูง ที่สุด ส่วนข้อจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนในภาวะ ความไม่สงบมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.6 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งภายในและนอกสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.7 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อดูแล ส่งเสริม นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.8 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. **วัตถุประสงค์ข้อ 1** เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี นิมทับ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ตามขอบข่ายงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านงานพัฒนาหลักสูตร งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา พบว่าระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับอนันต์ หะยีสาและ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับจินดา อูสมาน (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ตามทัศนะของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด จึงทำให้ผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุข เป็นความหวังสูงสุดของคนในชาติ ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของสังคมให้เป็นไปได้

ในทิศทางที่ปรารถนา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คน ได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยสถานศึกษาทุกแห่งได้นำกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นวิธีการจัดการคุณภาพ อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ในการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน ของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ นั่น จะ ได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพ อัน พึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม และครูผู้สอนอาจมองผู้บริหาร สถานศึกษาว่าให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ตาม กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ดังนี้ คือพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษายุคใหม่และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาการบริหารจัดการยุคใหม่ ดังที่รุ่งนภา นุตราวศ์ (2552: 75) กล่าวถึงผู้บริหาร โรงเรียนว่าต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตร ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจใน ทิศทางที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 การบริหารจัดการหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร อาคม (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย อำเภอ สังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มเครือข่าย อำเภอสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับพรนิชา เสน่หาภูวิศ (2550: 70) ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าการนิเทศ ภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าด้านงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับปราณี ฉิมทับ (2551: 101) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551:

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัด เทศบาลนครยะลาพบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัด เทศบาลนครยะลาดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับอนันต์ หะยีสาและ (2553: 91) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้อง กับจินดา อูสมาน (2549: 131)ซึ่งได้ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่ง โรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่ง อำเภอ หนึ่ง โรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ครูผู้สอนอาจมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญ กับการบริหารหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญ และผลักดันครูให้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหาร สถานศึกษาต้องดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2552-2555) ภายใต้กลยุทธ์ด้านพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ค: 29) กล่าวว่าหากผู้บริหารสามารถเป็น ผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนของครู รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้ หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยากเช่นเดียวกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 76) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร ที่เหมาะสมต่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 การจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้าน การจัดการเรียนรู้ ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร อาคม (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย อำเภอสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มเครือข่าย อำเภอสังขม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจินดา อูสมาน (2549: 135) ได้ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลาดำเนินงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผลสืบเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ทำให้ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาเด็กทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นใช้ เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และที่สำคัญคือเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 76) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

1.3 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา อำท้าว (2548: บทคัดย่อ) พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านภาวะผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอนกับด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพรนิชา เสน่หาภูวิศ (2550: 70) ได้ศึกษาการนิเทศ

ภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าด้านงานสื่อและนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับอนันต์หะยีสาและ (2553: 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับอับดุลกอรีร์ อิบบรอฮิม (2552: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยส่งเสริมครูเข้ารับการอบรมการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 ประกอบกับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนามากขึ้นทำให้ครูสามารถประยุกต์ใช้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป และครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2552-2555) ภายใต้กลยุทธ์ด้านพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี เช่น โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการเรียนการสอนแบบ e-learning ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาคเป็นต้น ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 76) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามที่คณะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: 83) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่คณะของครูสังกัด

เทศบาลนครยะลา พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ด้านงานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับจินดา อูสมาน (2549: 136) ได้ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลางและไม่สอดคล้องกับปราณี นิมทับ (2551: 102) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2552-2555) ภายใต้กลยุทธ์ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อสารสนเทศเพื่อการศึกษาตามแนวพระราชดำริ โครงการอุทยานการศึกษาวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ขยายแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเพิ่ม โอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้เป็นต้น อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจะยังให้การสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลจากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 76) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 การวัดประเมินผลและวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการวัดประเมินผลและวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนิชา เสน่หาภูวิศ (2550: 70) ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าด้านงานวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับปราณี นิมทับ (2551: 102) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบันนังสตา สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาเขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านนิงस्ता สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับอนันต์ หะยีสาและ (2553: 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญของการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนและการวิจัยเพื่อ ตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อีกทั้งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยมีแนวนโยบายส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2552-2555) ภายใต้งลยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้การวิจัยเป็นฐานในการจัดการศึกษา และตั้งที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 77) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและธีระ รุญเจริญ (2550: 359) ได้กล่าวถึงผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นผู้นำที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนอย่างยิ่ง ย่อมจะต้องมีบทบาทส่งเสริมเกี่ยวกับการวิจัยในโรงเรียน

1.6 การนิเทศการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรนิชา เสน่หาภูวิศ (2550: 70) ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าด้านงานนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551: 84) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลาดำเนินงานการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับอนันต์ หะยีสาและ (2553: 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับอับดุลกอรีร์ อิบบรอฮิม (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 ด้านการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาครมมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษา ตามแนวปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพระดับการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังที่กัมภณท์ จุนโท (2551: 49) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าการนิเทศการสอนมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง การนิเทศการสอนภายในโรงเรียนในสถานการณ์ที่มีความไม่สงบ เสี่ยงภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นบทบาทที่ควรส่งเสริมและสนับสนุน อีกทั้งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ข: 77) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาพึงเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลาดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอนันต์ หะยีสาและ (2553: 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษ เฉพาะกิจ ด้านงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับจินดา อุตมาน (2549: 140) พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่ง โรงเรียนในพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้านการประกัน คุณภาพในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ซึ่งมีวัตถุประสงค์พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลสมดุลเพื่อเป็นหลักของการพัฒนา โดยมีแนวนโยบายพัฒนามาตรฐานและระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพ ภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก และครูผู้สอนอาจมองผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีการเตรียม ความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ดังที่รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2552: 75) กล่าวว่าผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพ เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามที่คาดหวังไว้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่าง กันเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ด้านเดชา (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการ บริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัด ยะลา ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของหัวหน้า ฝ่ายวิชาการที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับสุริยันต์ คำปิ่น (2547: 162) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง พบว่า ระดับความคาดหวัง

ของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหาร โรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับปราณี นิมทับ (2551: บทคัดย่อ)
ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของ
ครูผู้สอนในอำเภอบ้านนิงस्ता สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต 2 พบว่าการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน
ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มองผู้บริหาร
สถานศึกษาว่าให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในการศึกษาหาความรู้เพื่อ
พัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เช่นการเข้ารับการอบรมเพื่อทำผลงานทาง
วิชาการ หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำ
กว่า และวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จึงมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ
นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี นิมทับ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอนในอำเภอบ้านนิงस्ता สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาระยะลา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอนที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่
แตกต่างกัน สอดคล้องกับสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับอับดุลกอรีร์ อิบบรอฮิม
(2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ใน
การปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนิชา
เสนหาภูวิศ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ
เขต 1 พบว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อการนิเทศภายใน
สถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 และรายด้านแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 และการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งโครงการไทยเข้มแข็งที่พัฒนาครูทั้งระบบเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ครูได้เข้ารับการพัฒนาโดยการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ต่างได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการเท่าเทียมกัน จึงมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านงานพัฒนากระบวนการเรียนรู้และงานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับอับดุลกอรีเดร์ อิบบรอฮิม (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนิชา เสน่หาภูวิศ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือด้านงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ด้านงานบริหารหลักสูตร ด้านงาน

สื่อและนวัตกรรม และดำเนินงานส่งเสริมวิชาการยกเว้นด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศภายใน ไม่มีความแตกต่างกัน และผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยเป็นเช่นนี้ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน อาจมองว่าผู้บริหารสถานศึกษาว่าขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ไม่ใช่ปัจจัยในการบริหารงานแต่อาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารและสามารถร่วมทำงานกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างดี และสืบเนื่องจากโครงการ ไทยเข้มแข็งซึ่งสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ต่างก็ได้รับงบประมาณในการบริหารจัดการ ส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จึงมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรม และมีการติดตาม และประเมินผลด้านการนิเทศการศึกษาอย่างใกล้ชิด

1.2 ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรม และมีการติดตามอย่างใกล้ชิด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้